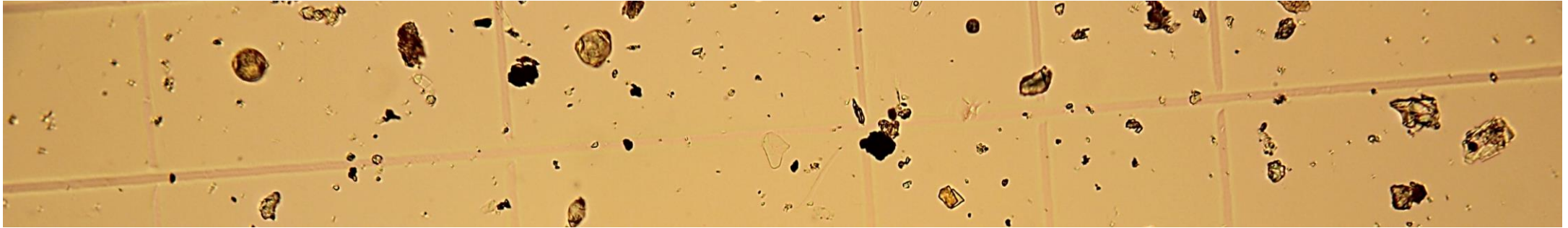

Metodika a přístup k monitoringu stavu filtračních sestav osazovaných do větracích průduchů vodojemů

**Adéla Šimůnková¹, Jana Říhová Ambrožová¹, Jaroslav Říha st.²,
Jaroslav Říha ml.², Tomáš Hloušek³**

¹VŠCHT FTOP Ústav technologie vody a prostředí, Technická 5, 166 28 Praha 6,
jana.ambrozova@vscht.cz

²ECO-AER TRADING s.r.o., [Žižkova 630/73a](https://www.zizkova63073a.cz), 400 01 Ústí nad Labem, tel: 721 335 337,
info@eco-aer.cz, www.eco.aer.cz

³Středočeské vodárny, a.s., U vodojemu 3085, 272 01 Kladno, tomas.hlousek@svas.cz

Úvod do problematiky

Legislativa

- Zákonem č. 258/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů je výrobcům a dodavatelům pitné vody a provozovatelům veřejných vodovodů uložena povinnost zpracovat posouzení rizik a tato následně promítnout do provozního řádu a monitorovacího programu.

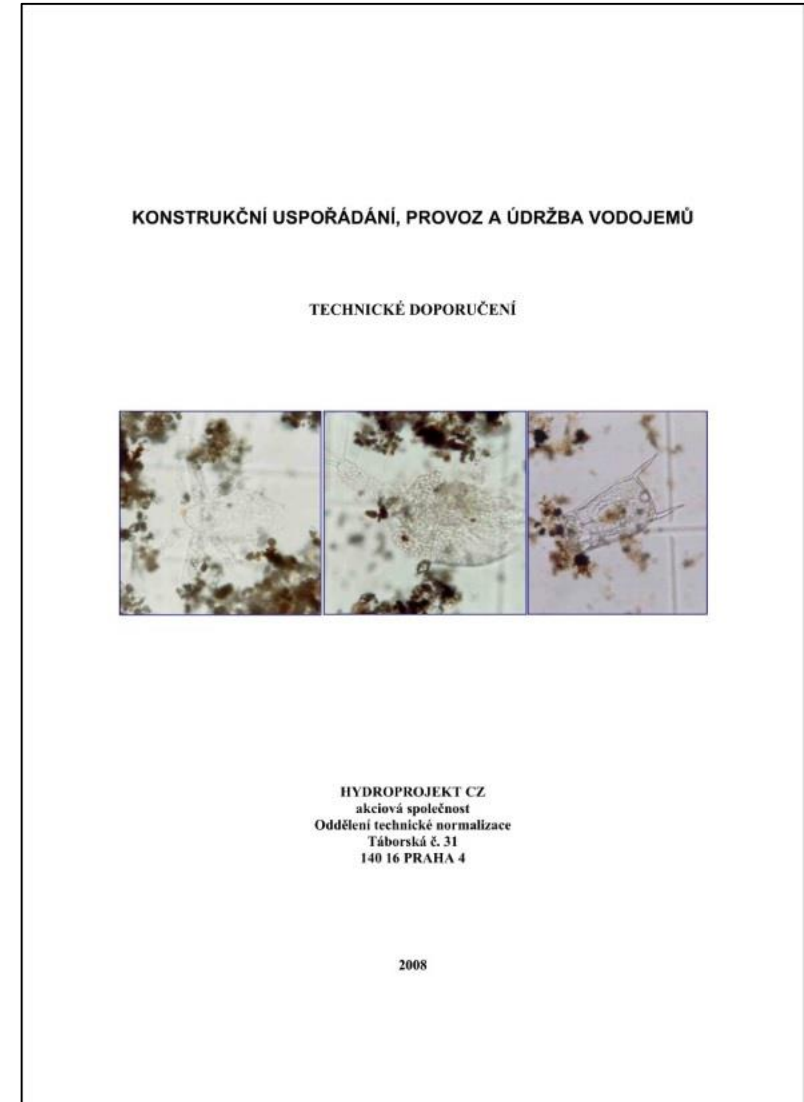

Kritický bod – vodojemy

- nezajištěný vstup
- špatný stavební stav objektu
- použití nevhodných materiálů
- nedostatečná provozní kontrola a údržba
- jiné

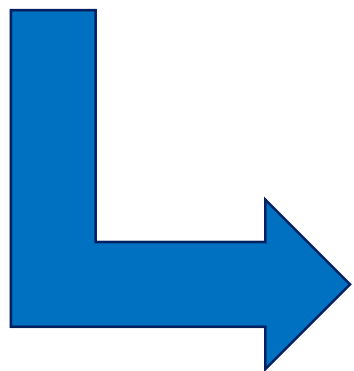
Informace potřebné pro posuzování provozu a stavu objektů vodojemů

- norma ČSN 75 5355 *Vodojemy*
- technické doporučení I-D-48 *Konstrukční uspořádání, provoz a údržba vodojemů*

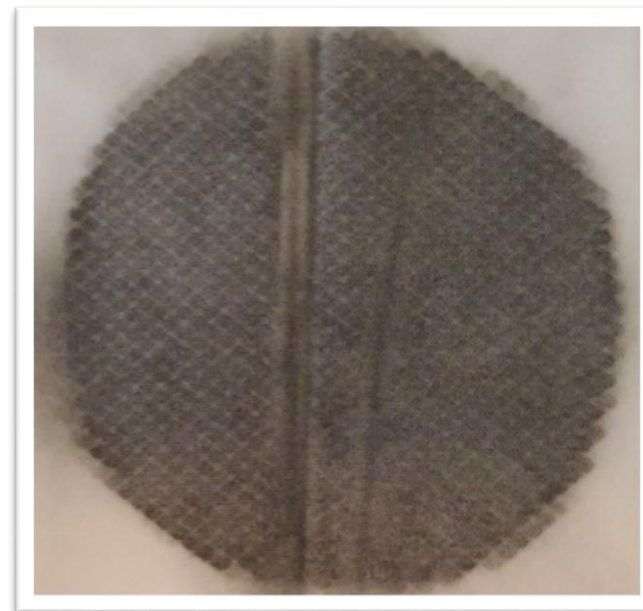

Sekundární kontaminace

- změny sensorických vlastností vody
- ohrožení biologické stability vody
- tvorba biofilmů
- sekundární pomnožení mikroorganismů

Filtreační vložky

Pro provozovatele distribuční sítě je žádoucí, aby měl představu o mikrobiální kontaminaci i celkovém stavu těchto vložek

Metodika – výluhové zkoušky FV

Výluhy

Vyluhování filtračních vložek
(Vyhláška č. 409/2005 Sb.)

Biologické ukazatele:

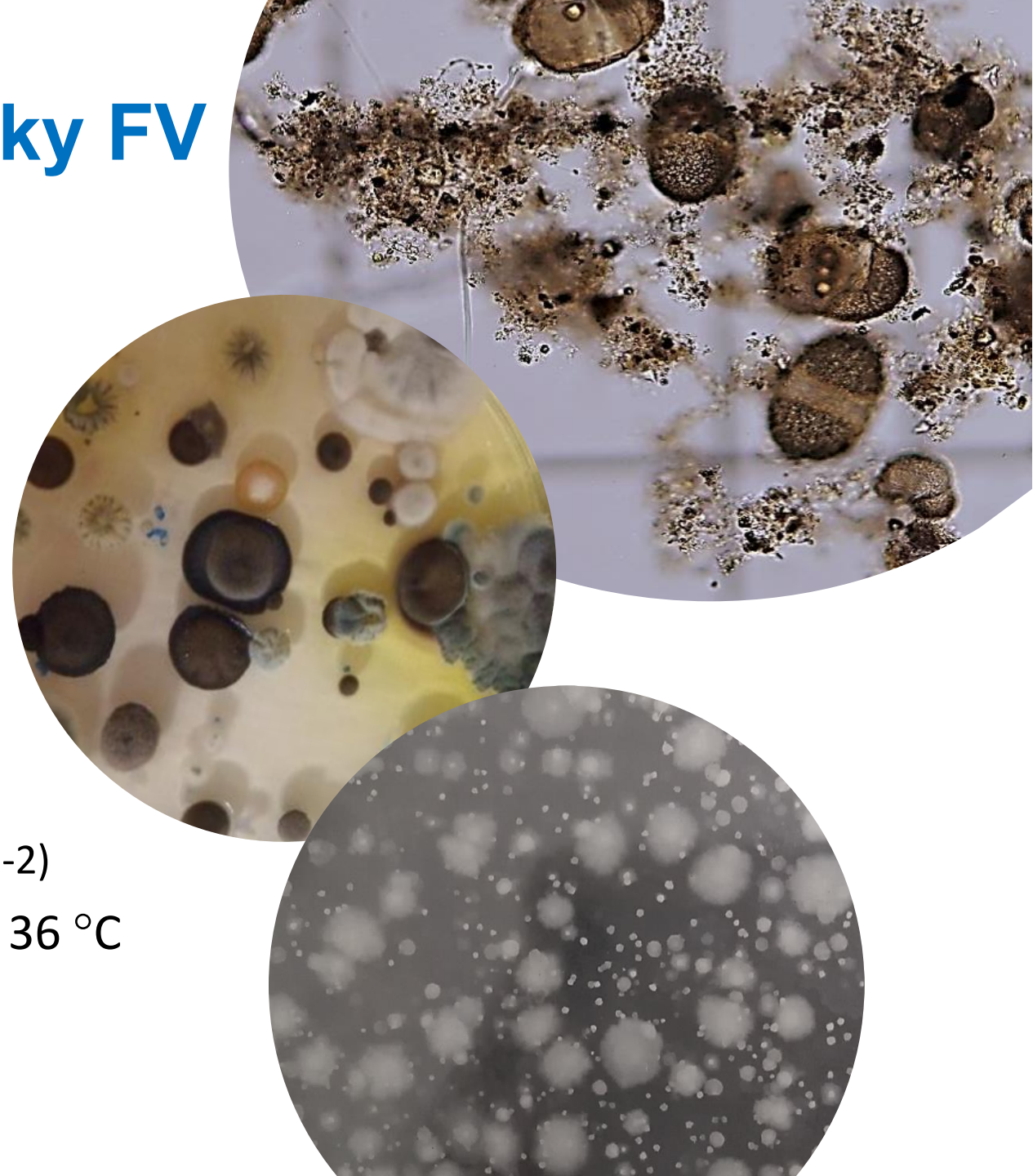
Bioseston (ČSN 75 7712)

Abioseston (ČSN 75 7713)

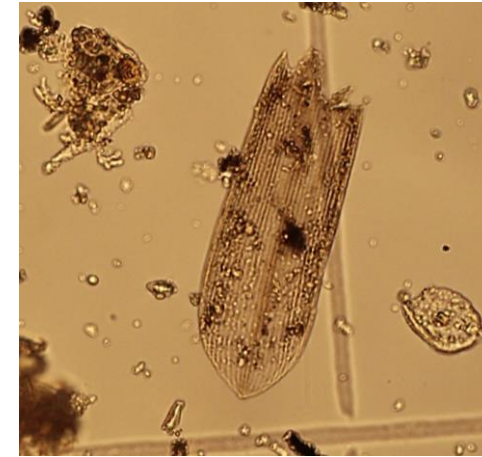
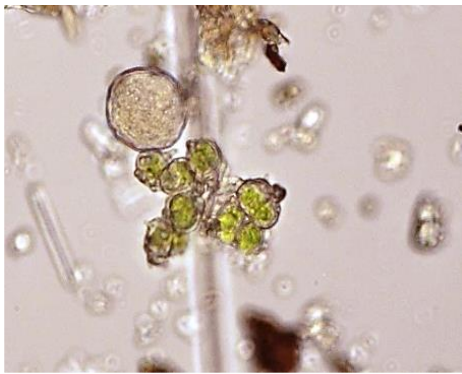
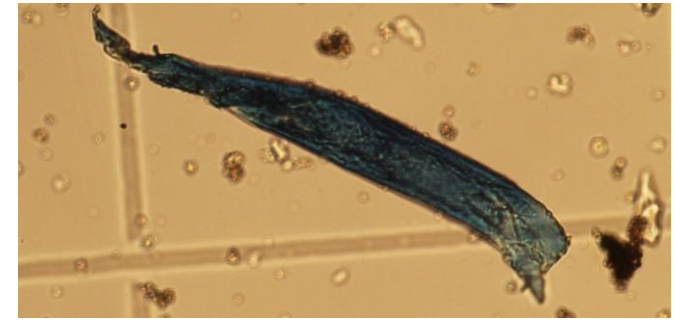
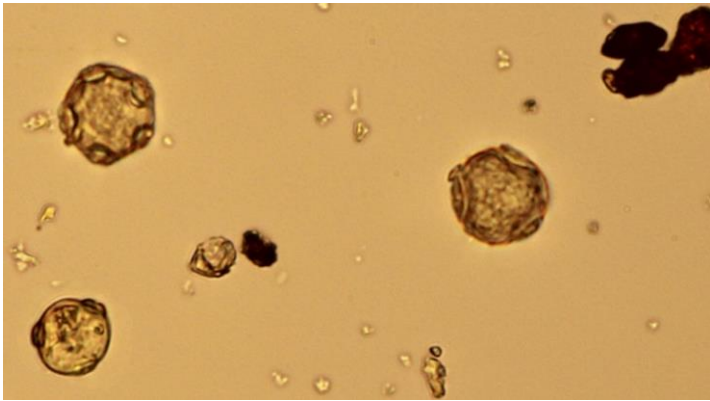
Mikrobiologické ukazatele:

Mikromycety (ČSN ISO 21527-1, ČSN ISO 21527-2)

Kultivovatelné mikroorganismy při 22 °C a 36 °C
(ČSN EN ISO 6222)

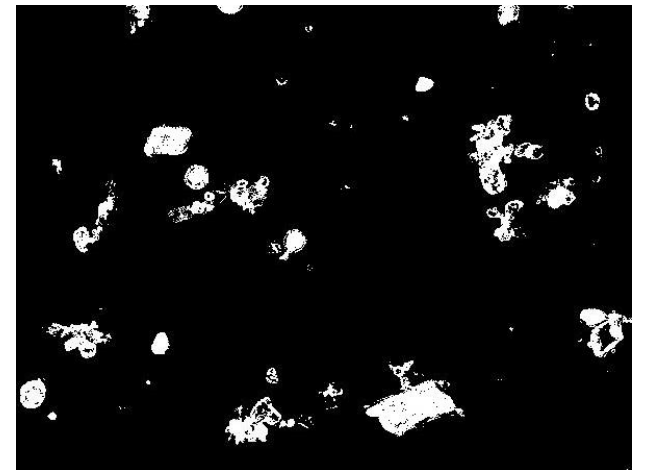
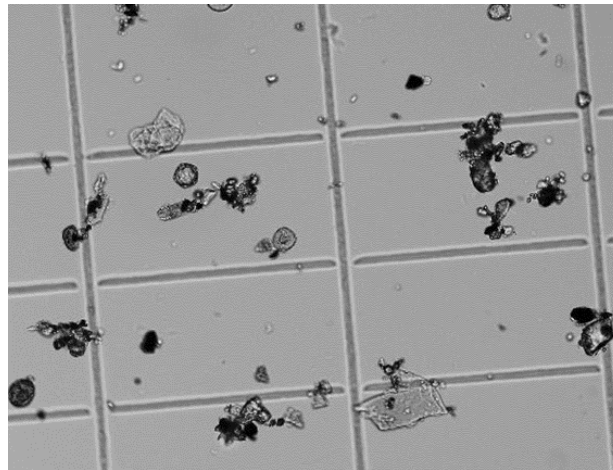
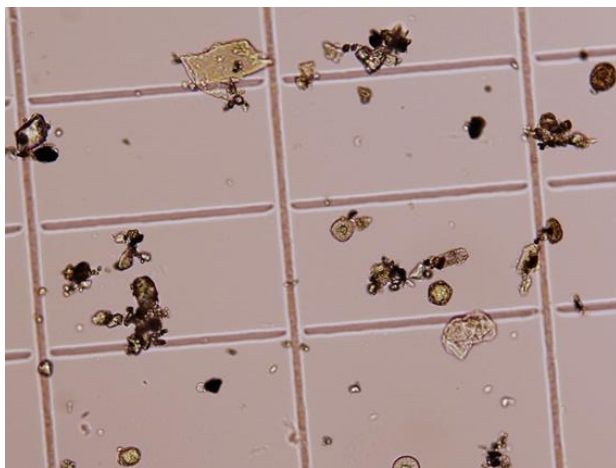
Příklady zachycených částic

Abioseston – ukazatel míry zanesení FV

- % zachyceného abiosestonu hodnocené mikroskopicky
- Účinnost filtrace vzduchu
- analýza obrazu pomocí programu UTHSCSA Image Tool
- u většiny testovaných filtrů pokryvnost do 20 %

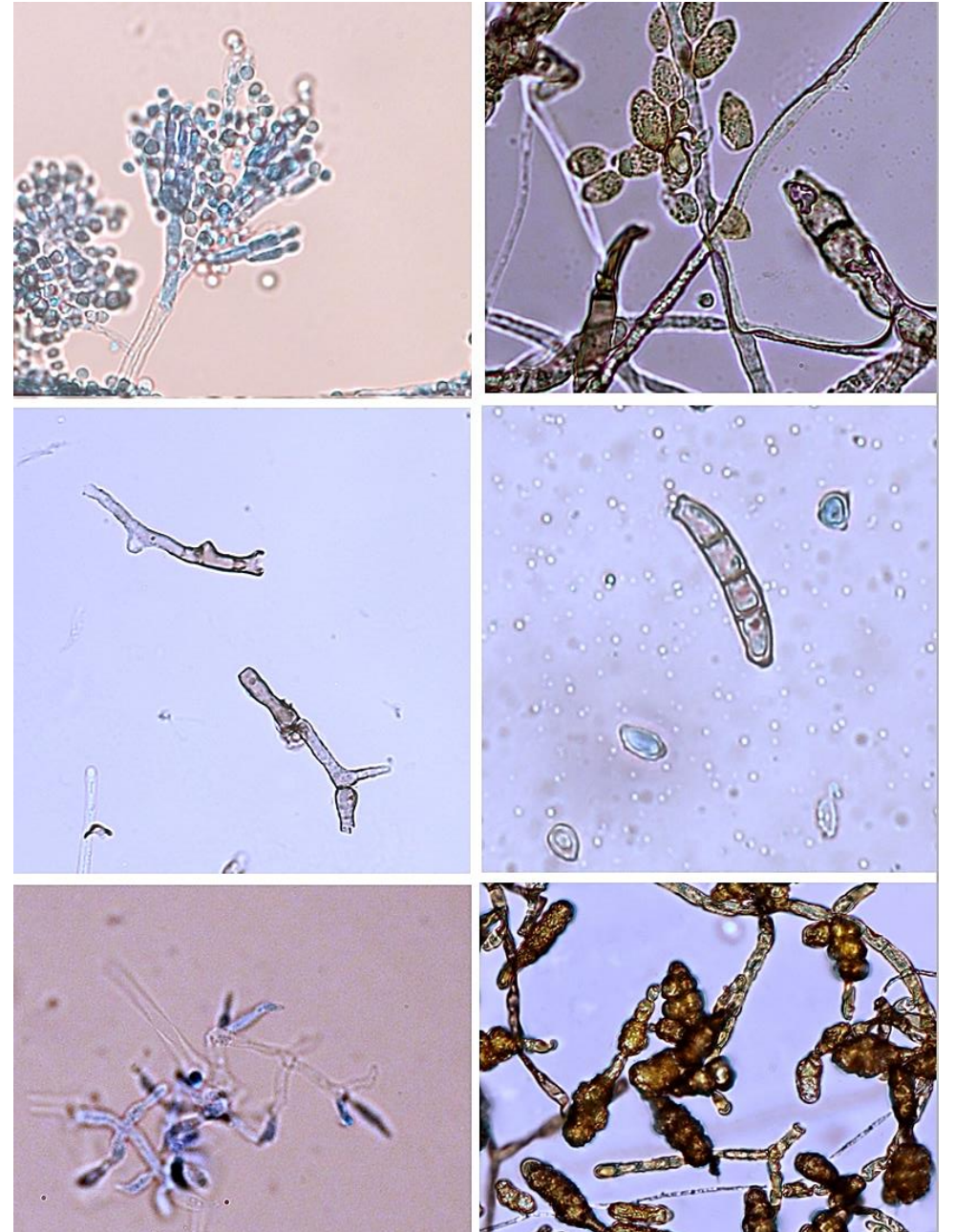
Výhodou programu je fakt, že prahování lze provádět manuálně, je tedy možné eliminovat, chybu, kterou by způsobovalo čtvercování komůrky Cyrus I.

Mikrobiologický rozbor

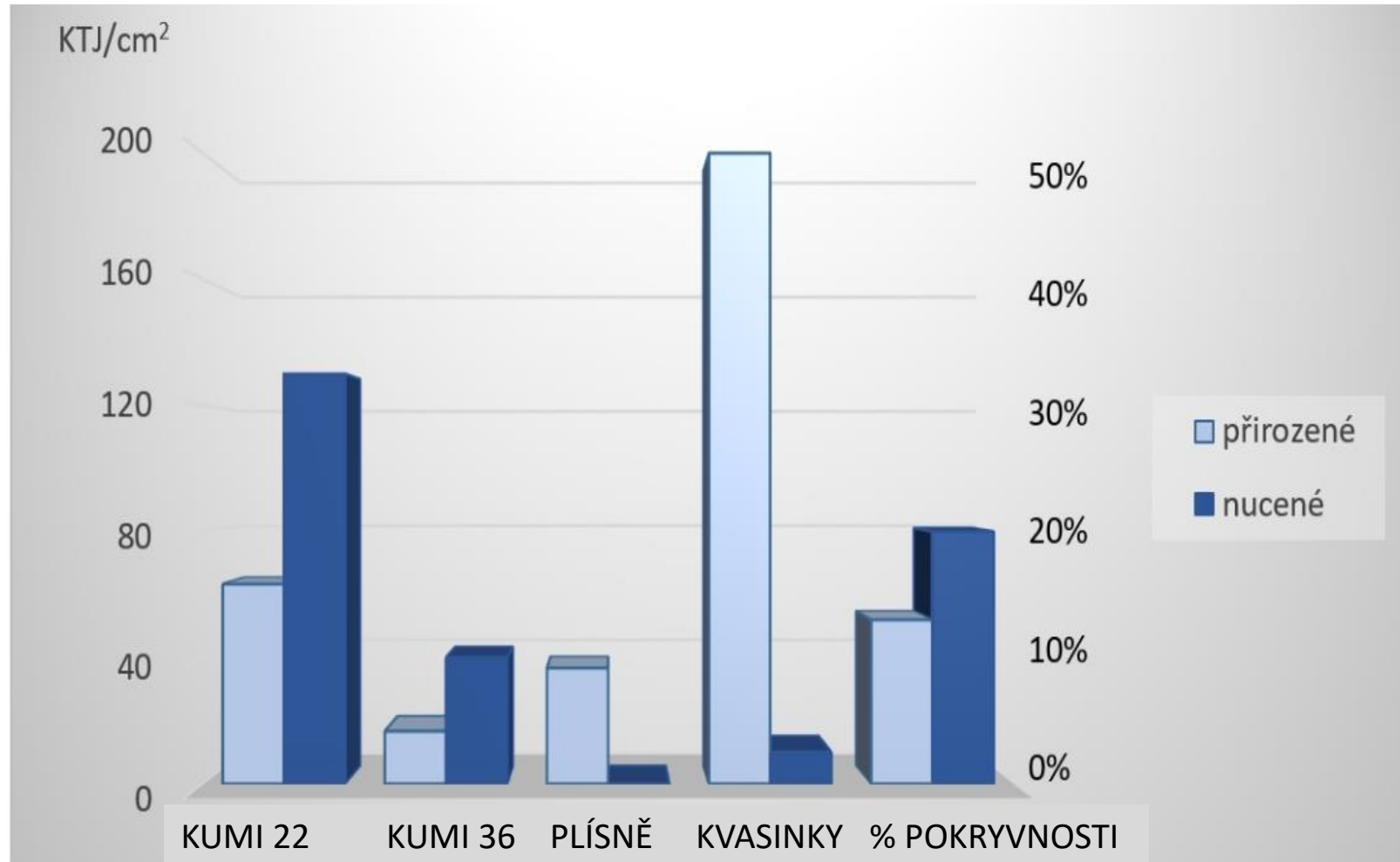
Z mikromycet jsou vedle kvasinek ve výluzích z filtračních vložek nejčastěji nacházeni zástupci rodů

Verticillium, *Helminthosporium*, *Penicillium*,
Aspergillus, *Alternaria*, *Aureobasidium*,
Cladosporium, *Fusarium*, *Trichosporon*

Hodnocení biologických ukazatelů filtračních vložek u přirozeného a nucené větrání

KUMI 22 ... kultivovatelné mikroorganismy při 22 °C

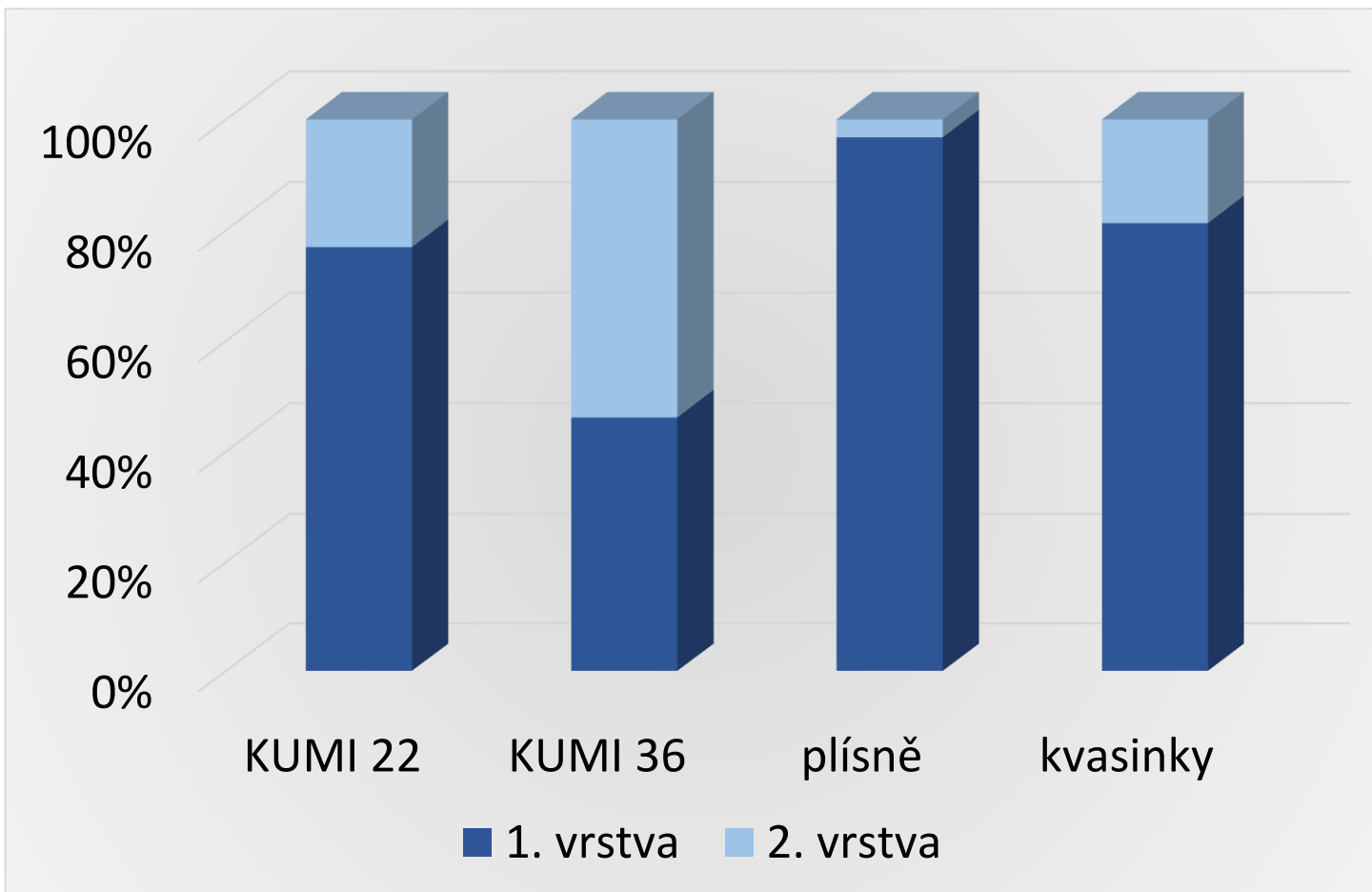
KUMI 36 ... kultivovatelné mikroorganismy při 36 °C

% pokryvnosti ... množství zachyceného abiosestonu

Graf separačních schopností vrstev filtrační vložky

KUMI 22 ... kultivovatelné mikroorganismy při 22 °C

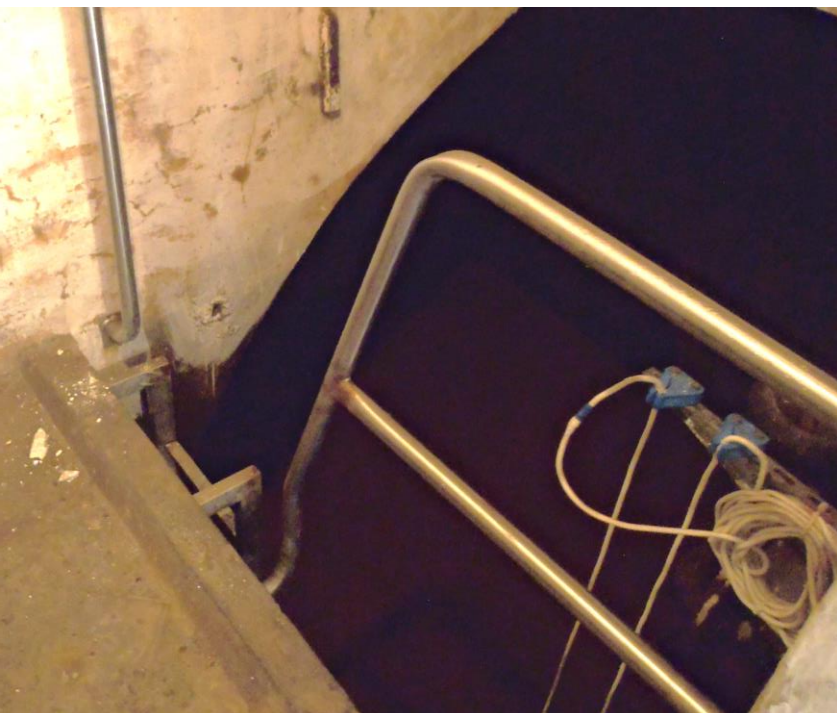
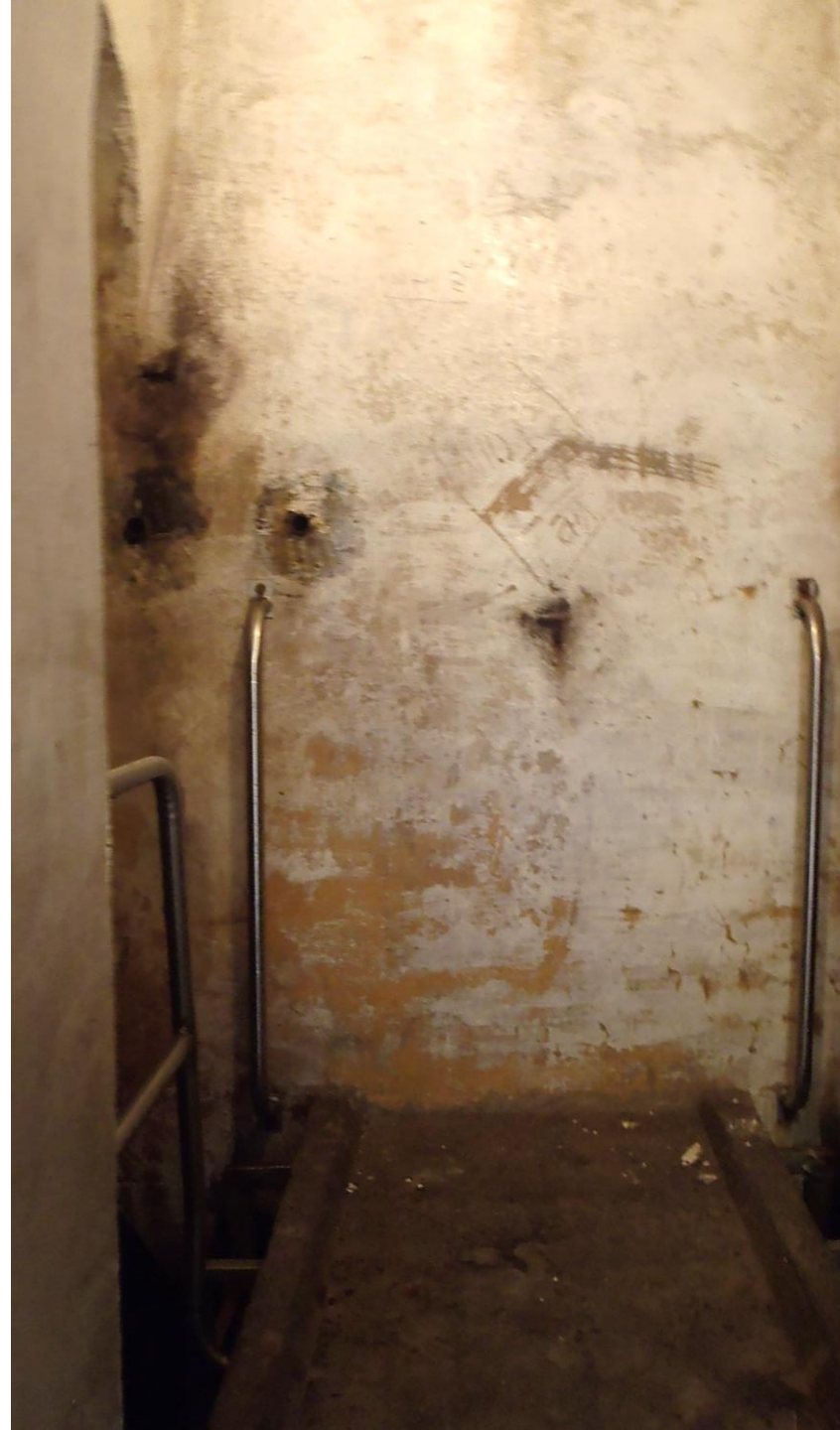
KUMI 36 ... kultivovatelné mikroorganismy při 36 °C

Biologický audit vodojemu

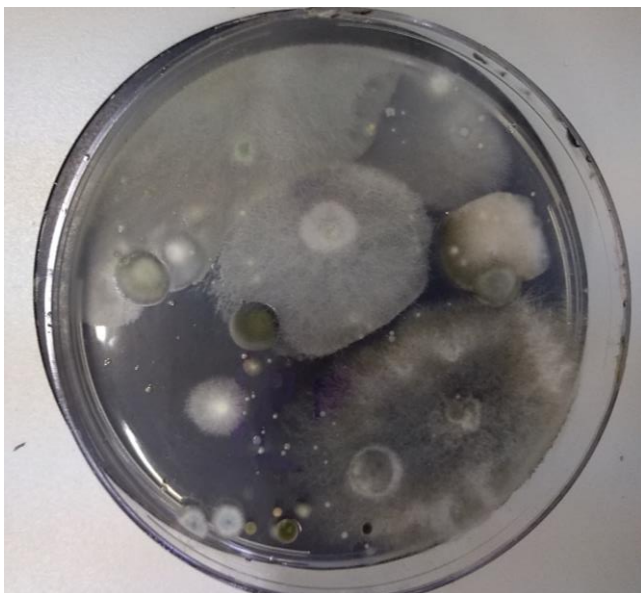
- zemní VDJ situovaný v zalesněné části města
- dvě akumulční nádrže
- odvětrání akumulčního prostoru bylo v minulosti řešené pomocí stropního světlíku, nově bude vzduch procházet potrubím přes manipulační komoru

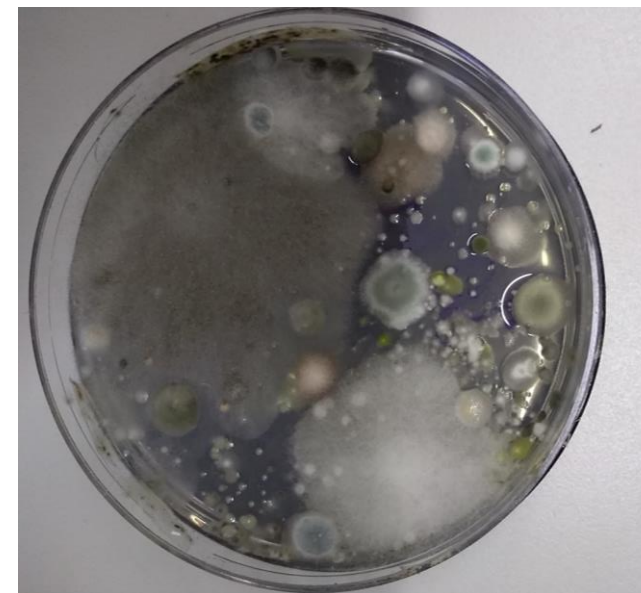

Záchyt mikromycet metodou spadů na misku

Sada misek	Doba expozice	Plísně [KTJ]	Kvasinky [KTJ]
1. série	15 min	50	40
	30 min	140	70
2. série	15 min	50	40
	30 min	160	100

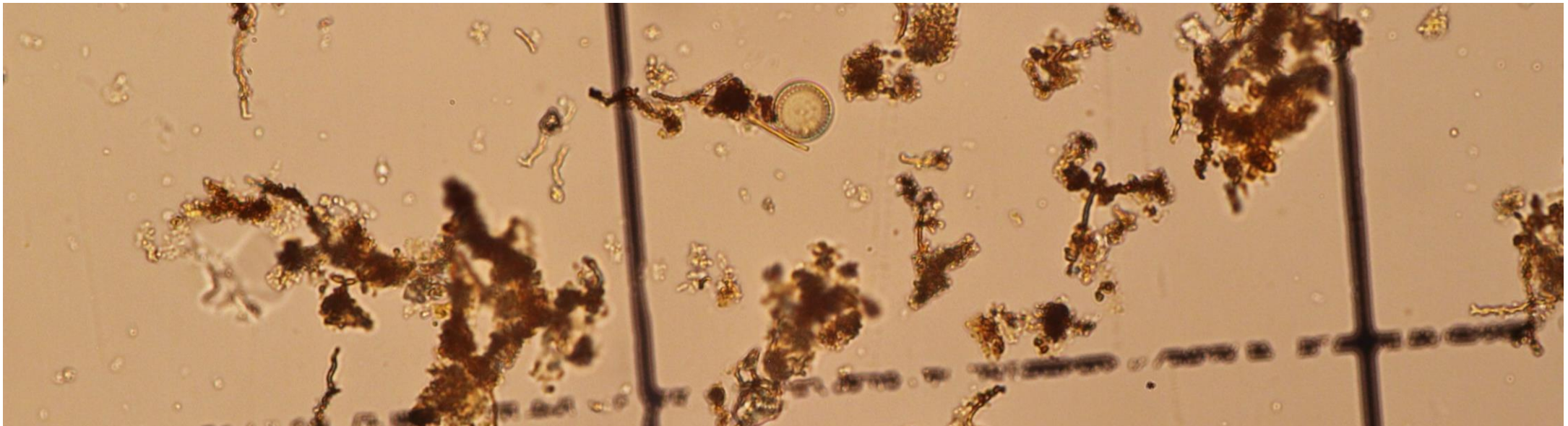

*Jednalo se
o zástupce rodů:
Penicillium
Aspergillus
Alternaria
Rhizopus
Fusarium*

Hydrobiologický rozbor

- Metabolické produkty železitých bakterií rodů *Leptothrix* a *Gallionella*.
- V kalové jímce byly navíc nalezeny schránky rozsivek, krytének, vajíčka háďátek a bezbarví bičíkovci
- U vzorku stěru odebíraného z místa kulminace vodní hladiny v objektu VDJ byly zjištěny konidie a hyfy mikromycet.

Závěry

- Kvalita akumulované vody úzce souvisí s kvalitou vzduchu ve vodojemu
- Nutnost použití filtračních vložek
  - zatížení filtru je ovlivněno mnoha aspekty
  - potřeba pravidelné revize a včasné výměny

Děkuji za pozornost

